

جوانان و صحنه آتی سیاست در ترکیه

بحث های جاری در صحنه سیاست ترکیه در زمینه مسدود شدن رسانه های اجتماعی مانند توئیتر، اینستاگرام و رسانه های مشابه که در پی سخنان هفته گذشته رجب طیب اردوغان رییس جمهور ترکیه آغاز شد، و نیز حساس شدن جوانان درباره مسائل سیاسی در کشورشان همچنان ادامه دارد.

آران نیوز؛ موضوع جوانان و قدرت و نقش تعیین کننده ای که این قشر از جامعه ترکیه می توانند در صحنه های سیاسی این کشور داشته باشند، بعد از پخش زنده سخنان اردوغان با جوانان ترکیه در شبکه اجتماعی یوتیوب آغاز شد. در جریان این گفت و گو تعداد نظرات زیادی مطرح شد که در روزهای بعد به ۱۳۰ هزار افزایش یافت. عمده این نظرات منفی بود. متعاقب این در توئیتر هشتگی تحت عنوان " به تو رای نخواهیم داد" آغاز شد.

شبکه های اجتماعی به طور عمده از سوی جوانان ترکیه مانند جوانان سایر کشورها مورد استفاده قرار می گیرد.

در خلال دعوت برخی از جوانان برای پیوستن به هشتگ یاد شده در یکی از شبکه های اجتماعی به دختر اردوغان و همسر برات آلبایراک وزیر خزانه داری ترکیه توهینی صورت گرفت که این ماجرا به جایی رسید که رئیس جمهور نیز طی یک سخنرانی عمومی اعلام کرد که شبکه های اجتماعی یاد شده برانزنده مردم ترکیه نیستند و باید محدود شوند.

در روزهای اخیر نیز از سوی نمایندگان حزب عدالت و توسعه فعالیت فعالیت برای محدودسازی شبکه های اجتماعی در ترکیه آغاز شده است.

نسل زد در ترکیه

از نسل جوان در ترکیه که بعد از به قدرت رسیدن حزب عدالت و توسعه در سال ۲۰۰۲ میلادی به دنیا آمده اند و جز حاکمیت این حزب، حاکمیت دیگری را تجربه نکرده اند، به نسل زد یاد می شود. (نسل زد Z از آنجایی که این حرف آخرین حرف از حروف انگلیسی است، اصطلاحی است که به آخرین نسل یک جامعه اطلاق می شود، در دهه های ۷۰، ۸۰ و ۹۰ میلادی نسل های X، Y، نیز وجود داشتند.) گفته می شود این گروه ۱۲ درصد از رای دهندگان ترکیه را شامل می شود و به همین دلیل آرای آنان برای تمامی احزاب سیاسی اهمیت حیاتی دارد.

هر چند دولت آنکارا به این مساله اعتراف نمی کند، ولی یک بحران اقتصادی که کرونا نیز آن را تشدید کرده در ترکیه حاکم است و به دلیل شرایط اقتصادی نامناسب فعلی بسیاری از جوانان رویای ترک کشورشان و زندگی در یک کشور اروپایی و یا آمریکا را در سر می پروراند.

حزب عدالت و توسعه که از ۱۷ سال پیش به تنهایی قدرت را در ترکیه در دست دارد در سالهای گذشته درصد پرورش نسلی برآمد که بیشتر به باورهای ملی و دینی خود متکی باشد و یک بخش از نسل جوان ترکیه که منطبق با سیاست های حزب عدالت و ترکیه هستند را نیز پرورش داده است، ولی همه جوانان ترکیه اینگونه نیستند و بهترین دلیل بر این مساله نقش جوانان ترکیه در تظاهرات استانبول موسوم به گزی که در سال ۲۰۱۳ آغاز و ماهها ادامه داشت، را هرگز نمی توان نادیده گرفت. سیاست های فعلی حزب عدالت و توسعه نیز به طور عمده در راستای جذب رای از روستاها و حاشیه شهرها و یک بخش از طبقه متوسط جامعه ترکیه است و برخی از کارشناسان معتقدند که نسل جوان بالاخص در این سیاست ها جایی ندارد.

انتخابات عمومی ترکیه و انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۲۳ انجام خواهد شد ولی قریب به تمامی ناظران سیاسی معتقدند که یک انتخابات زود هنگام تا قبل از آن تاریخ می باید در ترکیه انجام شود. تاریخ انتخابات هر چه باشد نقش نسل زد در این انتخابات تعیین کننده خواهد بود.

در سال های گذشته حاکمیت حزب عدالت و توسعه یوتیوب، ویکی پدیا و حتی توئیتر را نیز در برهه های مختلفی تعطیل کرد ولی به رغم این دسترسی نسل جوان به شبکه های یاد شده بدون قطعی و بطور مستمر همچنان ادامه داشت.

در هفته های اخیر نظرسنجی های مختلفی که نشانگر کاهش آرای حاکمیت حزب عدالت و توسعه می باشد نیز منتشر شده است.

موسسه نظرسنجی متروپل هر ماه یک نظرسنجی از دیدگاه های مردم ترکیه نسبت به احزاب سیاسی و انتخابات انجام می دهد. در آخرین نظرسنجی این موسسه که در ماه ژوئن انجام شد، درصد آرای حزب عدالت و توسعه در صورت برگزاری یک انتخابات عمومی ۳۰.۳ درصد و درصد آرای حزب حرکت ملی که شریک و متحد حزب عدالت و توسعه است ۶.۲ درصد اعلام شد.

طبق این نظرسنجی مجموع درصد آرای احزاب مخالف به ۴۵ درصد رسیده است. طبق نتایج نظرسنجی این موسسه درصد آرای حزب جمهوریخواه خلق در ماه ژوئن به ۲۴ درصد، حزب نیک هفت درصد، حزب دموکراتیک خلق ها به ۸.۹ درصد افزایش یافته است.

بر اساس نتایج نظرسنجی یاد شده درصد آرای حزب جمهوری خواه خلق از ماه فوریه تا ماه ژوئن پنج درصد افزایش نشان می دهد و در مقابل آرای حزب عدالت و توسعه نیز قریب به ۴ درصد کاهش یافته است.

موسسه گنار نیز که از موسسات معتبر نظرسنجی در ترکیه است در آخرین نظرسنجی خود که نتایج آن روز گذشته در رسانه های ترکیه منتشر شد به بررسی میزان مشارکت مردم در انتخابات آینده و احتمال پیروزی احزاب این کشور پرداخته است.. به گفته احسان آکناش رییس این موسسه تعداد آرای حزب جمهوریخواه خلق در یک انتخابات عمومی به بیش از ۳۰ درصد خواهد رسید و در آرای حزب عدالت و توسعه نیز یک به شدت کاهش خواهد داشت.

رحیم توران روزنامه نگار سرشناس و مخالف ترکیه در مقاله ای تحت عنوان "کشتی حاکمیت در آب فرو می رود" در روزنامه سوزجو با طرح این سوال که آیا حاکمیت حساب این همه درد و رنج، مشکلات شدید و ناعدالتی ها را پس خواهد داد؟ و یا مجددا مردم به حاکمیت حزب عدالت و توسعه به رغم همه فشارها رای خواهند داد؟ نوشت:

طبق نتایج نظرسنجی موسسه متروپل در ماه ژوئن میزان آرای حزب عدالت و توسعه به سطح ۳۰.۳ درصد و میزان آرای شریک کوچک آن حزب حرکت ملی نیز به ۶.۲ درصد کاهش یافته است. حزب عدالت و توسعه با این میزان، به تنهایی نمی تواند اکثریت آراء را به دست آورد و فرصت پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری را از دست خواهد داد.

توران با عنوان اینکه میزان حمایت مردمی از حزب حاکم به سرعت رو به کاهش است. این وضعیت حزب حاکم را خشمگین کرده و منجر به افزایش فشارها آن بر رسانه ها شده است.